

ความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบิน ของนักศึกษาคณะการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

Expectations of the Aviation Students at Eastern Asia University toward Employment in the Aviation Industry

ลลิตลักษณ์ ธาวัช และ พงนา สิมะเสถียร

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินของนักศึกษาคณะการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย และเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินของนักศึกษาที่มี เพศ ชั้นปีการศึกษา ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครองแตกต่างกัน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรในการวิจัยคือ นักศึกษาคณะการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 จำนวน 610 คน และสุ่มตัวอย่างแบบง่ายได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอ้างอิง ได้แก่ สถิติ t-test และ ANOVA ทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วย Scheffe ผลการวิจัย พบว่า (1) ค่าเฉลี่ยความคาดหวังโดยรวมต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินของนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด (2) นักศึกษาที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินแตกต่างกัน ในขณะที่นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: ความคาดหวัง, การประกอบอาชีพ, อุตสาหกรรมการบิน, นักศึกษาคณะการบินมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

Abstract

The purposes of this survey research were to study the expectations of the aviation students, at Eastern Asia University concerning employment in the aviation industry and to compare the expectations of the students who had different individual factors. Questionnaires were used as instruments for collecting data. The population was the students in Aviation studies, 250 students were randomly selected as a sample group were calculated to 250. The collected data were analyzed using statistics including percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test to compare the difference among individual factors and the expectation concerning employment in the aviation industry. The results were as follows:

(1) The Aviation students, Eastern Asia University, had general expectations to an employment in Aviation Industry at the highest level. (2) The expectations of Aviation students, Eastern Asia University who had different individual factors, which were class year, G.P.A, and parent's career were statistically significant, whereas the factor of gender didn't influence any expectations of the students.

Keyword: expectations, employment, aviation industry

ความนำ

อุตสาหกรรมการบิน (aviation industry) หมายถึง อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบการขนส่งทางอากาศ (air transportation) และเป็นกิจการสาธารณูปโภคประเภทหนึ่งซึ่งเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐาน (infrastructure) ที่สำคัญในการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการทหาร อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ (บุญเลิศ จิตตั้ง-วัฒนา, 2551, หน้า 1) ซึ่งอุตสาหกรรมการบินมีแนวโน้มที่จะเจริญเติบโตมากขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคตโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกที่กำลังจะก้าวเข้ามาเป็นมหาอำนาจยิ่งขึ้น โดยอุตสาหกรรมการบินในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกจะมีการขยายตัวอย่างสูง และจะเป็นภูมิภาคที่มีจำนวนผู้โดยสารเครื่องบินมากที่สุดของโลก จากแนวโน้มดังกล่าวทำให้เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมการบินในแต่ละประเทศรวมถึงประเทศไทย โดยได้มีการเปิดตัวสายการบินใหม่ สายการบินต้นทุนต่ำ รวมถึงการขยายตัวของฝูงบิน และเครือข่ายเส้นทางบินในแต่ละสายการบินเกิดขึ้นมากมาย นอกจากนี้ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยกระตุ้นการขยายตัวของอุตสาหกรรมการบินของไทย นั่นคือ นโยบายการจัดตั้งตลาดการบินร่วมอาเซียน (ASEAN Single Aviation Market--ASAM) และการเปิดเสรีการบินในประเทศกลุ่มสมาชิก ทั้งนี้เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งประเทศไทยมีความคาดหวังในการเป็นศูนย์กลางการบิน (Hub) ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเศรษฐกิจในตลาดอุตสาหกรรมการบินที่กำลังขยายตัว ย่อมจะเติบโตไปพร้อมกับตลาดแรงงาน ดังนั้น แนวโน้มอัตราการจ้างงานของบุคลากรเฉพาะทางด้านการบิน จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมากในอนาคต (สำนักวิจัยและพัฒนาธุรกิจการบิน สถาบันการบิน

พลเรือน, 2555, หน้า 6-9)

ด้วยปัจจัยเหล่านี้จึงทำให้มหาวิทยาลัยเล็งเห็นถึงความสำคัญรวมถึงแนวโน้มการเติบโตของอุตสาหกรรมการบินในอนาคต และได้จัดการเรียนการสอนในหลักสูตรด้านการบินขึ้น นอกจากนี้อาชีพด้านการบินยังเป็นกลุ่มอาชีพที่เป็นที่นิยมของนักศึกษาในปัจจุบัน เนื่องจาก โดยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอาชีพที่มีความมั่นคงและค่าตอบแทนสูง อย่างไรก็ตาม ย่อมมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้สมัครสูง อีกทั้งยังเป็นกลุ่มอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถ ทักษะด้านภาษา ปฏิภาณไหวพริบ การตัดสินใจ รวมถึงบุคลิกภาพ สุขภาพร่างกายและจิตใจที่ดี เช่น อาชีพนักบิน พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน และเจ้าหน้าที่ควบคุมการจราจรทางอากาศ เป็นต้น

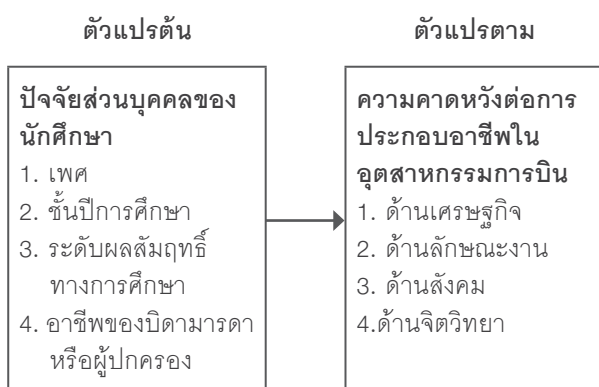
ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะศึกษาถึงความต้องการในการประกอบอาชีพของนักศึกษาในภาคอุตสาหกรรมการบิน รวมถึงโอกาสและความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบิน ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่กำลังเจริญเติบโตในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินของนักศึกษาคณะการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบิน ของนักศึกษาคณะการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พบว่า เพศ ชั้นปีการศึกษา ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังของบุคคลและอาจส่งผลให้บุคคลมีความคาดหวังที่แตกต่างกัน โดยความคาดหวังของบุคคลจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นมีความต้องการ โดยความต้องการนั้นจะทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจและเกิดความคาดหวังตามมา ซึ่งจากการศึกษาทฤษฎีลำดับความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's hierarchy of needs) และทฤษฎีสองปัจจัยของเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg's two-factor theory) จึงสามารถแบ่งลักษณะด้านของความคาดหวังซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านลักษณะงาน ด้านสังคม และด้านจิตวิทยา โดยสามารถนำมาสู่กรอบแนวทางการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาคณะการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย มีความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาคณะการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบิน ของนักศึกษา คณะการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย” ใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี รายงาน การวิจัย บทความ รายงานข่าว ทั้งในรูปแบบเอกสาร และสื่อออนไลน์ รวมถึงการสอบถามและขอคำแนะนำจากที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบิน ของนักศึกษาคณะการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาคณะการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 จำนวนทั้งหมด 610 คน และประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดด้วยความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้สูตรของ Yamane (1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยใช้ชั้นปีที่นักศึกษาเรียนอยู่เป็นชั้น (strata) และจำนวนนักศึกษาแต่ละชั้นปี เป็นหน่วยการสุ่ม (sampling unit) แล้วใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) โดยการคำนวณตามสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นปีและเพศ และเพื่อป้องกันการขาดหายหรือความไม่สมบูรณ์ของข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดเป็น 250 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการค้นคว้าแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นปีการศึกษา ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง จำนวน 4 ข้อ มีลักษณะเป็น

แบบเลือกตอบหลายตัวเลือก (check list) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียงตัวเลือกเดียวที่สอดคล้องกับตนเองมากที่สุด

ตอนที่ 2 เป็นคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบิน ประกอบด้วยความคาดหวัง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านลักษณะงาน ด้านสังคม ด้านจิตวิทยา รวมทั้งหมด 27 ข้อโดยข้อคำถามในตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert, 1932) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตามระดับความคาดหวังเพียงระดับเดียว

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคาดหวังในการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินด้านต่าง ๆ

แบบสอบถามผ่านการตรวจสอบการใช้งานได้ (validity) โดยการตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และครอบคลุมตามเนื้อหา ตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ จากที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อแนะนำ ก่อนนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดผล ด้านสถิติวิจัย และด้านการบิน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและเนื้อหาโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ (Index of Item Objective Congruence--IOC) โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถามได้จำนวน 27 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบ ความเที่ยงตรง และได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้เก็บข้อมูล (try out) กับกลุ่มตัวอย่างประชากรอื่น จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของ คอห์นบาค (Cronbach, 1951) โดยได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.903

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยแจกแบบสอบถามกับนักศึกษาคณะกรรมการบินมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2555 จำนวน 250 คน ด้วยตนเอง และชี้แจงการตอบแบบสอบถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบก่อน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงมากที่สุด แล้วจึงนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอ้างอิง ได้แก่ สถิติ t-test และ ANOVA เพื่อทดสอบสมมติฐานทางการวิจัย และเมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของระดับความคาดหวังของนักศึกษาต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความคาดหวังโดยรวมต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินพบว่า นักศึกษามีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด โดยได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36 และเมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่านักศึกษามีระดับความคาดหวังเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย อันดับหนึ่ง ได้แก่ ด้านลักษณะงานอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 รองลงมาคือด้านสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 ด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.42 และด้านจิตวิทยาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 ตามลำดับ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า นักศึกษาคณะกรรมการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย มีความคาดหวัง

ต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินโดยรวมอยู่ในระดับมากขึ้นไป ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานทางการวิจัย

2. ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินของนักศึกษาที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้ดังนี้

2.1 นักศึกษาเพศชาย และเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 และ 4.23 ตามลำดับ และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36 ทั้งเพศชายและเพศหญิง และผลการทดสอบความแตกต่าง พบว่า นักศึกษาคณะการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียที่มีเพศต่างกันมีความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานทางการวิจัย

2.2 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36, 4.30 และ 4.27 ตามลำดับ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.30, 0.36 และ 0.35 ตามลำดับ สำหรับชั้นปีที่ 2 มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.38 ตามลำดับ และผลการทดสอบความแตกต่าง พบว่า นักศึกษาคณะการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ที่ศึกษาในชั้นปีการศึกษาที่ต่างกัน มีความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานทางการวิจัย

2.3 นักศึกษาที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระหว่าง 3.00-4.00 มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.33 ส่วนนักศึกษาที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระหว่าง 2.00-2.99 และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาน้อยกว่า 2.00 มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และ 3.92 ตามลำดับ และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 และ 0.43 ตามลำดับ และผลการทดสอบความแตกต่าง พบว่า นักศึกษาคณะการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่างกัน มีความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานทางการวิจัย

2.4 อาชีพด้านการบิน อาชีพธุรกิจส่วนตัว อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และอาชีพรับราชการ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.45, 4.29, 4.28 และ 4.24 ตามลำดับ และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.01, 0.33, 0.32 และ 0.41 ตามลำดับ สำหรับอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ และอาชีพอื่น ๆ มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 และ 3.76 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.40 และ 0.30 ตามลำดับ และผลการทดสอบความแตกต่าง พบว่า นักศึกษาคณะการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองประกอบอาชีพแตกต่างกัน มีความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานทางการวิจัย

นอกจากนี้ นักศึกษาได้แสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบิน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ

นักศึกษามีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรมีการปรับรายได้ให้สูงขึ้นเนื่องจากเป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงสูง เช่น อาชีพนักบิน และพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินและรายได้ควรมีการปรับขึ้นตามสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน นอกจากนี้ อยากให้มีการเพิ่มอัตราเงินเดือนของพนักงานต้อนรับภาคพื้น ส่วนด้านสวัสดิการ นักศึกษามีความเห็น ว่า ควรมีสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลที่ครอบคลุมถึงทุกคนในครอบครัว และควรมีสวัสดิการหรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหลังจากออกจากการงาน

ด้านลักษณะงาน

นักศึกษามีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ควรจัดการทำงานเป็นผลัดหมุนเวียนในช่วงกลางคืนให้แก่พนักงานหญิงน้อยที่สุด เนื่องจากโดยส่วนใหญ่อาชีพด้านการบินมักเป็นอาชีพที่มีการทำงานที่ไม่เป็นเวลาชัดเจน และอาจมีการทำงานในเวลากลางคืน นอกจากนี้ ควรมีการลดข้อจำกัดด้านความสูงในการเข้าทำงาน และควรมีสายการบินที่เปิดรับสมัครนักบินผู้หญิงมากยิ่งขึ้น รวมถึงมีความเห็น ว่า ลักษณะงานด้านการบินตรงกับความถนัด และสาขาที่ตนกำลังเรียนอยู่ ซึ่งถือเป็นข้อได้เปรียบ

ทางโอกาสในการเข้าทำงานในอุตสาหกรรมการบินมากกว่านักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาอื่น

ด้านสังคม

นักศึกษามีความคาดหวังว่า อยากได้รับค่ายก่องชมเชยจากบุคคลรอบข้าง และอยากมีสถานะทางสังคมที่สูงขึ้น รวมถึงอยากให้สังคมมีทัศนคติที่ดีต่อพนักงานบริการด้านการบิน

ด้านจิตวิทยา

นักศึกษามีความคาดหวังที่จะประกอบอาชีพด้านการบินเนื่องจากเป็นอาชีพที่อยู่ในความชอบและความสนใจส่วนตัว นอกจากนี้ยังเป็นอาชีพที่มีความไฝ่ฝันอยากจะเป็นตั้งแต่เด็ก รวมถึง เป็นอาชีพที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินของนักศึกษา คณะการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย มีประเด็นที่น่าสนใจได้ดังนี้

1. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่าเฉลี่ยความคาดหวังโดยรวมต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินของนักศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลดังกล่าวนี้ทำให้เห็นว่า นักศึกษาคณะการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียมีความต้องการและความมุ่งหวังตั้งใจที่จะประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินตามที่ได้เรียนมาเป็นอย่างมาก และเมื่อพิจารณาตามรายด้านแล้วพบว่า ด้านลักษณะงานมีค่าเฉลี่ยความคาดหวังโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความมั่นใจของนักศึกษาต่อสาขาวิชาที่เรียนซึ่งเป็นสาขาวิชาเฉพาะทางที่ตรงกับลักษณะงานในอุตสาหกรรมการบิน

2. จากผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยความคาดหวังโดยรวมต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบิน จำแนกตามเพศ ซึ่งพบว่า นักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินอยู่ในระดับมากที่สุด และนักศึกษา

ที่มีเพศต่างกันมีความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ปัจจุบันเพศชายและเพศหญิงต่างมีความเท่าเทียมกันในด้านสังคมมากขึ้น ทั้งในเรื่องของบทบาทและหน้าที่ทางสังคม การทำงานและทัศนคติ ซึ่งส่งผลให้เพศชายและเพศหญิงมีค่านิยมและทัศนคติต่อการประกอบอาชีพที่เท่าเทียมกัน จึงทำให้เพศชายและเพศหญิงมีความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Clement (cited in Lauver, 1991, pp. 159-166) ซึ่งได้ศึกษาถึงความคาดหวังในความสามารถทางอาชีพกับนักศึกษาในระดับวิทยาลัย โดยพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถในอาชีพไม่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มอาชีพที่เพศชายนิยมเลือก และกลุ่มอาชีพที่เพศหญิงนิยมเลือก เช่นเดียวกับงานวิจัยของสุรารัตน์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2550, หน้า 114) ที่ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังในการเลือกอาชีพของนักศึกษาวิทยาลัยนวัตกรรมการอุดมศึกษามหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์ โดยพบว่า ความคาดหวังภายหลังจากสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาเพศชายกับนักศึกษาเพศหญิงนั้นไม่ทำให้ความคาดหวังทางด้านอาชีพแตกต่างกันในภาพรวม

3. นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีการศึกษาที่ต่างกันมีความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งผลการวิเคราะห์ดังกล่าว สอดคล้องกับทฤษฎีปัจจัยกำหนดความคาดหวังของ Hurlock (1973, pp.187-191) ที่ว่า สถานะในกลุ่ม (group status) จะมีอิทธิพลต่อบุคคลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับสถานะของตนในกลุ่ม และความคาดหวังของกลุ่มที่มีต่อตน และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความคาดหวังโดยรวมต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินของนักศึกษาจำแนกตามชั้นปีการศึกษา พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยความคาดหวังมากกว่าชั้นปีการศึกษาอื่นๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาชั้นปีที่ 4 เป็นชั้นปีสุดท้ายของการศึกษาที่จะออกไปประกอบอาชีพ จึงทำให้นักศึกษาในชั้นปีที่ 4 มีความคาดหวัง

ต่อการประกอบอาชีพสูงที่สุด อีกทั้ง นักศึกษาชั้นปีที่ 4 เป็นนักศึกษาที่มีวุฒิภาวะในด้านต่าง ๆ สูงกว่าชั้นปีอื่น ๆ ซึ่งอาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพสูง รองลงมาคือชั้นปีที่ 1 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน ซึ่งมีความเป็นไปได้ว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นนักศึกษาที่เพิ่งก้าวเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัย จึงมีความกระตือรือร้นในการศึกษาสูง จึงส่งผลให้ความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สูงด้วยเช่นเดียวกัน

4. นักศึกษาที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาแตกต่างกันมีความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความคาดหวังโดยรวมต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินของนักศึกษาจำแนกตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา พบว่า นักศึกษาที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระหว่าง 3.00-4.00 มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนนักศึกษาที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระหว่าง 2.00-2.99 และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาน้อยกว่า 2.00 มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ซึ่งผลของการวิจัยนี้สอดคล้องกับทฤษฎีปัจจัยกำหนดความคาดหวังของ Hurlock ที่มีแนวคิดว่ารระดับของสติปัญญา (intelligence) จะส่งผลต่อการตั้งความหวังของเด็ก โดย Hurlock กล่าวว่าเด็กที่ฉลาดจะตั้งความหวังของตนโดยอาศัยความสนใจและความสามารถของตนมากกว่าทำตามจุดมุ่งหมายที่กลุ่มตั้งไว้ในทางกลับกัน เด็กที่ฉลาดน้อยจะตั้งความคาดหวังตามค่านิยมของกลุ่ม นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ซึ่งมีแนวคิดที่ว่าความถนัดและสติปัญญามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพและยังเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จและความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพอีกด้วย อีกทั้งระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาก็จะมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล โดยบุคคลที่มีผลการเรียนดีในแขนงวิชาใดมักเลือกอาชีพในแนวนั้น และบุคคลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาโดยทั่วไปในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มที่จะเลือกอาชีพในระดับวิชาชีพ

5. นักศึกษาคณะกรรมการบิน มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองประกอบอาชีพแตกต่างกันมีความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความคาดหวังโดยรวมต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินของนักศึกษาจำแนกตามอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษาที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองประกอบอาชีพด้านการบิน มีค่าเฉลี่ยความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคล ซึ่งมีแนวคิดที่ว่าบุคคลแวดล้อม เช่น พ่อแม่ ญาติ ครู ล้วนมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล เช่น เด็กบางคนอยากเลือกอาชีพครูเพราะนิยมชมชอบครู หรือเด็กบางคนอาจเลือกอาชีพตามเพื่อนสนิทของตน โดยเฉพาะพ่อแม่ หรือครอบครัวซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคลสูงที่สุด โดยลูกบางคนจะเลือกอาชีพตามอาชีพของพ่อแม่ รวมถึงสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวก็จะมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของเด็กด้วย เช่นเดียวกับงานวิจัยของฐิติพร วีระมโนกุล (2545, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคาดหวังในการเลือกประกอบอาชีพของนิสิตวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยพบว่าปัจจัยแวดล้อมทางอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครองกับความคาดหวังในการเลือกประกอบอาชีพด้านพื้นที่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และกิจกรรมของครอบครัวกับความคาดหวังในการเลือกประกอบอาชีพด้านหน่วยงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทศพร หงสนันท์ (2538, หน้า 157-159) ซึ่งศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพในอุตสาหกรรมการบินเพื่อเป็นนักบินพาณิชย์ของศิษย์การบินสถาบันการบินพลเรือนในประเทศไทย โดยพบว่า แนวความคิดเกี่ยวกับค่านิยมทางอาชีพ และ ครอบครัวของศิษย์การบินมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกอาชีพนักบินพาณิชย์ของศิษย์การบิน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. นักศึกษาควรตระหนักถึงความสำคัญของโอกาสและความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพจึงเป็นสิ่งที่นักศึกษาควรตระหนักถึงความสำคัญ และเตรียมความพร้อมให้กับตนเองในการก้าวสู่โลกแห่งอาชีพ โดยนักศึกษควรจะสำรวจตนเองว่ามีความชอบในลักษณะอาชีพแบบใด และศึกษาแนวโน้มการเข้าทำงานในอาชีพนั้น ๆ

2. มหาวิทยาลัยควรมีการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา รวมถึงความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต ซึ่งอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนให้นักศึกษาได้ประกอบอาชีพตามที่คาดหวังไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ. 2558 ที่ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งย่อมจะเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษาของประเทศ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเรื่องความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในด้านอื่นๆ ให้มากยิ่งขึ้น เช่น ด้านความสำเร็จหรือความก้าวหน้าในอาชีพ ด้านความเติบโตของอาชีพในอุตสาหกรรมการบิน และด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงาน เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินของนักศึกษา เช่น ผลที่ได้จากครู ผลที่ได้จากหลักสูตรหรือการแนะแนวจากสถานศึกษา การสนับสนุนของครอบครัว เป็นต้น

3. ควรมีการศึกษาถึงความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินของนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตรด้านการบิน

4. ควรมีการศึกษาเพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบความคาดหวังต่อการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการบินของนักศึกษหลักสูตรด้านการบินที่ต่างสถาบันกัน

เอกสารอ้างอิง

- ฐิติพร วีระมโนกุล. (2545). *ความคาดหวังในการเลือกประกอบอาชีพของนิสิตวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. สารนิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทศพร หงสนันท์. (2538). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพในธุรกิจอุตสาหกรรมการบินเพื่อเป็นนักบินพาณิชย์ของศิษย์การบินสถาบันการบินพลเรือนในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2551). *ธุรกิจการบิน* (พิมพ์ครั้งที่ 2) . กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือท่องเที่ยวไทย.
- สุรรัตน์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2550). *ความคาดหวังในการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาวิทยาลัยนวัตกรรมการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. สารนิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สำนักวิจัยและพัฒนาธุรกิจการบิน สถาบันการบินพลเรือน. (2555). *สรุปข้อมูลข่าวสารอุตสาหกรรมการบินของไทย ประจำปีเดือนมิถุนายน พ.ศ.2555*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันการบินพลเรือน.
- Hurlock, E. B. (1973). *Adolescent Development*. New York: McGraw-Hill.
- Lauver, P. J. & Jones, R. M. (1991) Factors associated with perceived career options in american indian, white and hispanic rural high school students. *Journal of counseling Psychology*, 1(21).
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*. 16, 297-334.
- Likert, R. (1932). *A technique for the measurement of attitudes*. New York: Archives of Psychology.
- Yamane, T. (1973). *Statistic: an introductory analysis*. New York: Harper and Row.

